

ÎNCHEIERE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea cu răspundere limitată „Cahul-Gaz” împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 12 octombrie 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Chiciuc împotriva societății cu răspundere limitată „Cahul-Gaz” cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 19 martie 2017, Tudor Chiciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Cahul-Gaz” (denumirea prescurtată SRL „Cahul-Gaz”) cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-3 recto-verso).

În motivarea acțiunii menționează că, prin procesul-verbal nr. 122 din 22 octombrie 2015 întocmit de Comisia de examinare a încălcărilor contractuale din cadrul SRL „Cahul-Gaz”, a fost anulat Actul de depistare a încălcărilor contractuale din 15 octombrie 2015.

Relevă reclamantul că, prin actul de depistare a încălcărilor contractuale din 15 octombrie 2015 i-a fost cauzat un prejudiciu material, manifestat prin achitarea serviciilor juridice ale avocatului, precum și un prejudiciu moral. Astfel, la 05 septembrie 2016, s-a adresat către SRL „Cahul-Gaz” cu cerere preliminară prin care a solicitat repararea benevolă a prejudiciului material în sumă de 2 000 de lei și prejudiciul moral în mărime de 5 000 de lei. Însă, SRL „Cahul-Gaz” a lăsat fără examinare cererea preliminară.

Susține că, pretinsul prejudiciu material se exprimă prin faptul că, pentru a-și apăra drepturile, a fost nevoit să se adreseze unui avocat pentru prestarea serviciilor de consultanță juridică și întocmirea cererii pentru organele competente, pentru care a achitat suma de 2 000 de lei. Totodată, prin acțiunile reprezentanților SRL „Cahul-Gaz”, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, estimat la suma de 5 000 lei și care se manifestă prin faptul că a fost înjosit de către colaboratorii SRL „Cahul-Gaz”, iar ca consecință s-a simțit incomod în față vecinilor și consătenilor.

Solicită admiterea cererii, încasarea din contul SRL „Cahul-Gaz” în beneficiul lui Tudor Chiciuc a prejudiciului material în mărime de 2 000 de lei și a sumei de 5 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stat în mărime de 250 de lei achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei (f.d. 3, 13, 27, 28, 37-38).

Judecătoria Cahul (sediul Central), prin hotărârea din 15 iunie 2017 (f.d. 39, 49-54) a admis parțial acțiunea, a încasat de la SRL „Cahul-Gaz” în beneficiul lui Tudor Chiciuc, cu titlu de prejudiciu material, suma de 500 de lei, suma de 250 de lei pentru achitarea taxei de stat, suma de 1 500 de lei cheltuieli de judecată, în rest, a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Curtea de Apel Cahul, prin decizia din 12 octombrie 2017 (f.d. 87, 88-97), a respins apelurile declarate de SRL „Cahul-Gaz” și de reprezentantul lui Tudor Chiciuc, avocatul Ignat Dumitran și a menținut hotărârea Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 15 iunie 2017.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele inferioare au invocat dispozițiile art.8 alin.(2), art. 9 alin. (1), art. 1398, art. 1416, art. 1422, art. 1423 din Codul civil, art. 10 lit. j), 20 alin. (4) și (6) din Legea cu privire la protecția consumatorului, art.126 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, art. 94 și art. 96 din Codul de procedură civilă.

Referitor la circumstanțele faptice ale speței au reținut că, colaboratorii furnizorului SRL „Cahul-Gaz” au admis derogări de la prevederile art. 126 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale. În consecință, prin acțiunile neîntemeiate ale furnizorului, lui Tudor Chiciuc i-a fost cauzat un prejudiciu material, deoarece a fost nevoit să contracteze serviciile unui avocat pentru întocmirea cererii adresate organelor de ocrotire a normelor de drept, servicii pentru care a achitat suma de 2 000 de lei.

Succesiv, instanțele de fond au conchis că, reclamantul nu a prezentat probe veridice prin care s-ar justifica temeinicia cuantumului de 2 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material, or de către reprezentantul reclamantului a fost întocmită o singură petiție. Prin urmare, instanțele inferioare au apreciat ca fiind rezonabil de a repara prejudiciul material cauzat lui Tudor Chiciuc doar în cuantum de 500 de lei, deoarece nu au fost administrate probe ce ar demonstra efectuarea altor acțiuni de către avocat în scopul apărării intereselor lui Tudor Chiciuc, volumul de lucru, complexitatea cazului, inclusiv consultarea acestuia, alte acțiuni de apărare-reprezentare, necesitatea lor și caracterul rezonabil al acestora.

Cu referire la netemeinicia pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, instanțele de fond au constatat că acțiunile colaboratorilor SRL „Cahul-Gaz” nu evidențiază acțiuni delictuale care ar servi drept temei pentru repararea prejudiciului moral. Respectiv, deși reclamantul a avut deranjamente legate de ridicarea contorului, totuși acestea au fost înlăturate în scurt timp, SRL „Cahul-Gaz” a reacționat prompt la încălcările depistate și a anulat Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 15 octombrie 2015.

Succesiv, prin prisma art. 96 din Codul de procedură civilă, și ținând cont de munca efectiv depusă de către reprezentantul reclamantului, precum și de faptul că

acesta a avut câștig parțial de cauză, instanțele inferioare au stabilit că cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei, suportate de reclamant și pretinse a fi compensate, nu poartă un caracter rezonabil. Or, cauza civilă nu are o complexitate ridicată, iar avocatul nu a prezentat raportul privind volumul acțiunilor întreprinse și timpul de lucru, precum și necesitatea efectuării acestora. Astfel, s-a ajuns la concluzia de a admite parțial acest capăt de cerere, încasând din contul SRL „Cahul-Gaz” în beneficiul reclamantului suma de 1 500 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

La 21 decembrie 2017, SRL „Cahul-Gaz” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 12 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d. 100-102, 103).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele faptice ce țin de fondul cauzei și a invocat faptul că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În acest sens menționează că, la judecarea cauzei, instanța inferioară nu a ținut cont de dispozițiile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 25 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile”.

Subsecvent, relevă că Tudor Chiciuc nu a demonstrat faptul că cheltuielile pentru serviciile de asistență juridică, pretinse a fi compensate sub formă de prejudiciu material, au fost necesare, reale și rezonabile. La caz, opinează că intimatul prematur s-a adresat cu plângere furnizorului SRL „Cahul-Gaz”, Procuraturii raionului Cahul și ANRE-ului, or, Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 15 octombrie 2015 nu produce efecte juridice.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, (1) părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Conform art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Articolul 434 din Codul de procedură civilă statuează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate consideră că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorului termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Cahul din 12 octombrie 2017, însă, aceasta a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de comunicare a actului de procedură cu numărul de ieșire 05-2a-720-30062017 din 23 octombrie 2017 (f.d. 98), iar cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 21 decembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d. 103).

Completul apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate alegațiile conținute în cererea de recurs precum că, la judecarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont de dispozițiile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 25 din 28 iunie 2004 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile”.

Or, recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, având caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept, iar practica națională pe asemenea categorii de litigii invocate în cererea de recurs este diferită de respectiva cauză.

La fel, nu poate fi acceptat nici argumentul precum că, Tudor Chiciuc nu a demonstrat faptul că cheltuielile pentru serviciile de asistență juridică, pretinse a fi

compensate sub formă de prejudiciu material, au fost necesare, reale și rezonabile, invocând în acest sens că intimatul prematur s-a adresat cu plângere furnizorului SRL „Cahul-Gaz”, Procuraturii raionului Cahul și ANRE-ului, deoarece Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 15 octombrie 2015 nu produce efecte juridice.

La caz, completul de admisibilitate evocă faptul că, din conținutul procesului-verbal nr. 122 din 22 octombrie 2015 întocmit de Comisia de examinare a încălcărilor contractuale din cadrul SRL „Cahul-Gaz” (f.d. 5) rezultă indubitabil că, Actul de depistare a încălcărilor contractuale din 15 octombrie 2015 a fost anulat în urma contestației depuse de consumatorul Tudor Chiciuc.

Prin urmare, este just că, odată cu întocmirea Actului de depistare a încălcărilor contractuale din 15 octombrie 2015, consumatorul Tudor Chiciuc este îndreptățit de a face uz de dreptul său la apărare, garantat de art. 26 din Constituție. Or, conform art. 26 alin. (1) și (2) din Constituție, dreptul la apărare este garantat. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

În această ordine de idei, este inacceptabilă poziția recurenteii precum că, Tudor Chiciuc nu a demonstrat faptul că cheltuielile pentru serviciile de asistență juridică, pretinse a fi compensate sub formă de prejudiciu material, au fost necesare, reale și rezonabile.

Ipooteza relevată certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece **recurenta** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al **recursului**, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului **recurenteii** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat de SRL „Cahul-Gaz”** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespund cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu **este** capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **cererea de recurs** a fost depusă după ce **SRL „Cahul-Gaz”** a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurenteii** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, **rezultă că** participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le

considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **cererea de recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Cahul-Gaz” împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 12 octombrie 2017, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, –

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Cahul-Gaz” împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 12 octombrie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Chiciuc împotriva societății cu răspundere limitată „Cahul-Gaz” cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și compensarea cheltuielilor de judecată

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan